૫૦૧/૩,૯૭૦

બોચાસણવાસી શ્રી અક્ષરપુરુષોત્તમ સ્વામિનારાયણ સંસ્થા

સત્સંગ શિક્ષણ પરીક્ષા (પૂર્વ કસોટી - ૧૬ જૂન, ૨૦૧૩)

(સમય : સવારે ૯ : ૦૦ થી ૧૧ : ૧૫) **સત્સંગ પરિચય - ૧**

નોંધ : પ્રશ્ન પછી આપેલા અંકો તે પ્રશ્નના જવાબના પાના નંબર દર્શાવે છે. **(કુલ ગુણ : ૭૫)**

વિભાગ - ૧ : સહજાનંદ ચરિત્ર - ચૌદમી આવૃત્તિ, માર્ચ - ૨૦૧૨

પ્ર.૧ નીચે આપેલાં અવતરણો કોણ, કોને અને ક્યારે કહે છે તે લખો. [૯]

૧. ''ખાઈ-પીને આનંદ કરો, અને અમને આનંદ આપો.'' (૧૪૭)
૨. ''તે બેસવાની ડાળી કપાઈ ગઈ.'' (૨૪)
૩. ''જેથી તેઓ આવી અફવા દાબી દે અને સાચી વાત સૌને સમજાય.'' (૧૦૯)

પ્ર.૨ નીચે આપેલાં વાક્યોનાં કારણો જણાવો. (બે થી ત્રણ લીટીમાં જ) [૬]

૧. શ્રીજીમહારાજે ગુણાતીતાનંદ સ્વામીને ધાબળો ઓઢાડ્યો. (૧૧૯)
૨. શ્રીજીમહારાજે સદાવ્રત ચલાવતા સાધુઓને બળ આપતો પત્ર લખ્યો. (૨૧)
૩. જાણે વીજળી માથે પડી હોય તેમ સૌને લાગ્યું. (૧૫૩)

પ્ર.૩ નીચે આપેલા પ્રસંગોમાંથી કોઈ પણ એક પ્રસંગ ઉપર પંદર લીટીમાં ટૂંકનોંધ લખો. (વર્ણનાત્મક) [૫]

૧. સુરતમાં પધરામણી (૧૨૧-૧૨૩) ૨. ગુણગ્રાહક થવું. (૧૪૨-૧૪૩) ૩. વેદાંતાચાર્યનો પરાજય (૯૨-૯૩)

પ્ર.૪ નીચે આપેલા પ્રશ્નોના એક (સંપૂર્ણ) વાક્યમાં જવાબ લખો. [૫]

૧. જેતલપુરના યજ્ઞ પછી કોનો બાપ મરી ગયો ? (૫૩)
૨. કાઠિયાવાડમાં શ્રીજીમહારાજે સૌ પ્રથમ કઈ જગ્યાએ મંદિર કરવાનો સંકલ્પ કર્યો ? (૧૨૯)
૩. ગઢપુરનાં બાઈ હરિભક્તોએ શ્રીજીમહારાજને દેશમાં ફરવાની શા માટે ના પાડી ? (૩૨)
૪. રાઠોડ ધાંધલને ત્યાં કોણ વલોણું કરતા હતા ? (૬૭)
૫. શ્રીજીમહારાજે કાલવાણીમાં એકી સાથે કેટલા સંતોને શેનો ત્યાગ કરાવ્યો ? (૪૦)

પ્ર.૫ આપેલા વિકલ્પોમાંથી ફક્ત સાચા વિકલ્પોની આગળ આપેલા ચોરસ ખાનામાં ખરાની (✔) નિશાની કરો. [૪]

નોંધ : એક કે એકથી વધારે વિકલ્પ સાચા હોઈ શકે. તમામ સાચા વિકલ્પ આગળ જ ખરાની નિશાની કરી હશે તો જ પૂર્ણ ગુણ મળશે, અન્યથા એક પણ ગુણ નહીં મળે.

૧. શ્રીજીમહારાજે કહેલ ગુણાતીતાનંદ સ્વામીનો મહિમા (૫૯, ૭૬, ૧૩૬)
(૧) ☐ રાઠોડ ધાંધલનું ઘર (૨) ☐ ગઢડા (૩) ☐ ભાદરણ (૪) ☐ ડભાણ

૨. શ્રીજીમહારાજે .... મંદિરમાં .... દેવ પધરાવ્યા. (૧૧૧, ૧૧૮, ૧૩૫)
(૧) ☐ ધોલેરા - મદનમોહન (૨) ☐ ભૂજ - નરનારાયણ
(૩) ☐ ગઢડા - લક્ષ્મીનારાયણ (૪) ☐ અમદાવાદ - નરનારાયણ

પ્ર.૬ નીચે આપેલાં વિધાનોમાં ખાલી જગ્યા પૂરો. [૪]

૧. શ્રીજીમહારાજે કહ્યું નામ .... છે, પણ શેઠ બહુ .... છે. (૧૩૦)
૨. .... નો હાથ ગાજરના અથાણામાં પડ્યો. (૪૯)
૩. .... એ પથ્થરને હાથ અડાડતાં પથ્થર ઊડીને પાણીમાં તળાવને આરે જઈ પડ્યો. (૧૨)
૪. શ્રીજીમહારાજનો વેદ .... છે અને ગોત્ર .... છે. (૧૧૦)

વિભાગ - ૨ : સત્સંગ વાચનમાળા ભાગ - ૨ - નવમી આવૃત્તિ, એપ્રિલ - ૨૦૧૦

પ્ર.૭ નીચે આપેલાં અવતરણો કોણ, કોને અને ક્યારે કહે છે તે લખો. [૯]

૧. ''આજે મારે ધામમાં જવું છે.'' (૨૬)
૨. ''તમારી વાટ જોઈને બેઠો છું.'' (૬૬)
૩. ''આપની સેવા તે મહારાજની જ સેવા છે એમ હું જાણું છું.'' (૩૦)

પ્ર.૮ નીચે આપેલાં વાક્યોનાં કારણો જણાવો. (બે થી ત્રણ લીટીમાં જ) [૪]

૧. પીંજારાની શેર માટીની ખોટ પૂરી થઈ. (૯)
૨. વજેસિંહ દરબાર કશું બોલ્યા નહિ. (૩૬)

પ્ર.૯ સાચા ઉપાસક નિત્યાનંદ સ્વામી (૪-૫) - **પ્રસંગ ઉપર પંદર લીટીમાં ટૂંકનોંધ લખો. (વર્ણનાત્મક)** [૫]

(પાછળ જુઓ)

સત્સંગ શિક્ષણ પરીક્ષા કાર્યાલય - અમદાવાદ દ્વારા કરવામાં આવેલ પૂર્વ કસોટીના આ આયોજનમાં મેં જાતે વર્ગમાં (બેઠકખંડમાં) હાજરી આપીને **''સત્સંગ પરિચય-૧''** પરીક્ષા આપી છે અને નીચેની વિગતો મેં સાચી ભરેલી છે તે આપ જાણશો.

પરીક્ષાર્થીની જન્મ તારીખ :- તારીખ ☐☐ મહિનો ☐☐ વર્ષ ☐☐☐☐

પરીક્ષા આપી તે તારીખ અને સમય :-

પરીક્ષાર્થીની સહી :-

નોંધ :- ફક્ત વર્ગમાં હાજર રહેલા પરીક્ષાર્થીઓએ જ ભૂલ્યા વગર આ હાજરીસ્લીપ કાપીને, તેમાં માગ્યા મુજબની વિગતો ભરીને, તેમના કેન્દ્ર વ્યવસ્થાપકને પરત આપવાની છે. ફક્ત હાજર પરીક્ષાર્થીઓની જ સ્લીપો ભેગી કરીને, પૂર્વ કસોટીના અહેવાલમાં ભરીને, સત્સંગ શિક્ષણ પરીક્ષા કાર્યાલય - અમદાવાદ ખાતે પરત જમા કરાવવાની છે. (અધૂરી વિગત ભરેલી હાજરીસ્લીપ માન્ય નહીં ગણાય)

પ્ર.૧૦ નીચે આપેલા પ્રશ્નોના એક (સંપૂર્ણ) વાક્યમાં જવાબ લખો. [૪]

૧. કરસનજીભાઈનો જન્મ ક્યારે થયો હતો ? (તિથિ અને સંવત) (૬૧)
૨. નિત્યાનંદ સ્વામીએ આચાર્ય મહારાજને કઈ ભલામણ કરી હતી ? (૭)
૩. શ્રીજીમહારાજે પોતાનું ઘર ક્યાં માન્યું હતું ? (૪૧)
૪. 'વંદુ સહજાનંદ....' કીર્તન પ્રમાણે જેને ચિંતવન થાય તે શાનાથી મુકાય ? (૧૩)

પ્ર.૧૧ નીચે આપેલ વિષય માટે સૂચના મુજબ છ સાચા ક્રમ નંબર તથા તે સાચા ક્રમ નંબરને ઘટનાક્રમ પ્રમાણે ગોઠવો. [૬]

વિષયઃ- ભક્તરાજ લાડુબાએ ઉજવેલ અન્નકૂટ ઉત્સવ (૪૨)

૧. શ્રીજીમહારાજે કહ્યું, ''શુકલ પક્ષના ઉત્સવો લાડુબા કરે ને કૃષ્ણ પક્ષના ઉત્સવો જીવુબા કરે.'' **૨.** જીવુબાએ લાડુબા પાસે જઈને વિનંતી કરી, ''હે બહેન ! આ કૃષ્ણ પક્ષનો અન્નકૂટોત્સવ મને કરવા દ્યો.'' **૩.** ''મહારાજ ! અમે તો નદી કિનારે, ઓઘામાં ક્યાંક પડ્યા રહેશું.'' **૪.** લાડુબાએ વિનયપૂર્વક પૂછ્યું, ''મહારાજ ! કૃષ્ણાવતારમાં આપને કોણ નવરાવતું ને જમાડતું ?'' **૫.** ભક્તિમાતાએ કહ્યું, ''અમે અમારા પુત્ર શ્રીજીમહારાજ સહિત અહીં રહીશું.'' **૬.** ભક્તિમાતાએ કહ્યું, ''હું તો પતિવ્રતા છું. એટલે તમે સૌ જો ધર્મ રાખશો તો હું રહીશ.'' **૭.** ''શાસ્ત્રમાં દિવાળી ને અન્નકૂટોત્સવ ભેળો જ ગણાય છે.'' એમ લાડુબાએ સમજાવ્યું. **૮.** લાડુબાએ તે પ્રમાણે ભેંશની ચાકરી ઘરે શરૂ કરી. **૯.** બીજે દિવસે બાઈઓની સભા ભરાઈને બેઠી હતી તે સમે ઓરડામાં એકદમ તેજ વ્યાપી ગયું. **૧૦.** લાડુબાએ ખૂબ જ પરિશ્રમથી બધી સખીઓની મદદથી સુંદર અન્નકૂટ તૈયાર કર્યો. **૧૧.** શ્રીજીમહારાજે દરબારમાં વાસુદેવનારાયણની મૂર્તિ પધરાવી. **૧૨.** આ સાંભળી બાઈઓએ કહ્યું, ''અમે ધર્મ રાખીશું.''

(૧) ફક્ત સાચા નંબરો						
(૨) યથાર્થ ઘટનાક્રમ						

સૂચના : (૧) ફક્ત સાચા નંબરોમાં તમામ છ નંબરો સાચા હશે તો જ ૩ ગુણ મળશે. (૨) યથાર્થ ઘટનાક્રમ પણ સંપૂર્ણ સાચો હશે તો જ ૩ ગુણ મળશે. અન્યથા એક પણ ગુણ નહીં મળે.

પ્ર.૧૨ નીચે આપેલાં ખોટાં વાક્યોને મથાળાના સંદર્ભમાં સાચાં લખો. [૪]

નોંધ : સંપૂર્ણ સાચું વાક્ય લખ્યું હશે તો જ ગુણ પ્રાપ્ત થશે. અન્યથા એક પણ ગુણ નહીં મળે.

ઉદાહરણ :- **વિદ્યાવારિધિ સદ્‌ગુરુ શ્રી નિત્યાનંદ સ્વામી** :- ઈ. સ. ૧૮૭૨ના મહા વદ નોમની રાત્રે નિત્યાનંદ સ્વામીએ અમદાવાદમાં આચાર્યશ્રી અયોધ્યાપ્રસાદજી મહારાજ, ગુણાતીતાનંદ સ્વામી, પરમચૈત્યાનંદ સ્વામી, કૃપાનંદજીની હાજરીમાં કારણ દેહનો ત્યાગ કર્યો.

જવાબ :- **વિદ્યાવારિધિ સદ્‌ગુરુ શ્રી નિત્યાનંદ સ્વામી** :- **સંવત ૧૯૦૮**ના **માગશર સુદ ૮ના દિવસે** નિત્યાનંદ સ્વામીએ **વરતાલમાં** આચાર્યશ્રી **રઘુવીરજી** મહારાજ, **ગોપાળાનંદ** સ્વામી, **શુકમુનિ**, **શૂન્યાતીતાનંદજી** વગેરે સંતોની હાજરીમાં **ભૌતિક** દેહનો ત્યાગ કર્યો.

૧. **શ્રીકૃષ્ણજી અદા :** શાસ્ત્રીજી મહારાજ વરતાલમાં રહ્યા તે દરમ્યાન જે હરિભક્ત પોતાની પાસે આવે તેમને જૂનાગઢ કૃષ્ણજી અદાનાં દર્શન કરવા મોકલતા. (૬૪)

૨. **પ્રેમસખી પ્રેમાનંદ :** કાર્તિક માસની નિયમની એકાદશીએ પ્રેમાનંદ સ્વામીએ નિયમ લેતા કહ્યું, ''હે મહારાજ ! આપની મૂર્તિનાં ચાર પદ રોજ બનાવવાનો નિયમ લઉં છું.'' (૧૨)

૩. **મુકુંદાનંદ વર્ણી (મૂળજી બ્રહ્મચારી) :** શ્રીજીમહારાજ ગોપીનાથના ઓરડામાં સભા કરીને બિરાજમાન થયા હતા ત્યારે એવું પ્રકરણ ચલાવ્યું કે કથામાં જે ઊંઘે તેમને જગાડવા માટે જોડો મારવો. (૨૨)

૪. **ભક્તરાજ દાદાખાચરઃ** શ્રીજીમહારાજે ભટવદરના દરબાર નાગપાલ વરુની પુત્રી કરણીબા સાથે દાદાખાચરનાં લગ્ન કરાવ્યાં. થોડાં વર્ષો બાદ તેમને જીવાખાચર અને અમરાખાચર એમ બે પુત્રો થયા. (૩૮)

વિભાગ - ૩ : નિબંધ

પ્ર.૧૩ નીચે આપેલા વિષયોમાંથી કોઈ પણ એક ઉપર આશરે ૩૦ લીટીમાં નિબંધ લખો. [૧૦]

૧. ચારિત્ર્ય : માનવીનું મૂલ્યવાન આભૂષણ (સ્વામિનારાયણ પ્રકાશ - સપ્ટેમ્બર - ૨૦૧૨)
૨. સંયમ દ્વારા પ્રભુનો સાક્ષાત્કાર (સ્વામિનારાયણ પ્રકાશ - નવેમ્બર - ૨૦૧૨)
૩. કેળવણીનાં મંદિરોનો સાચો ઘંટનાદ (સ્વામિનારાયણ પ્રકાશ - ઑકટોબર - ૨૦૧૨)

❊ ❊ ❊

નોંધ :- આ પ્રશ્નપત્રમાંથી થોડા-ઘણા પ્રમાણમાં પ્રશ્નો તા. ૭ જુલાઈ, ૨૦૧૩ના રોજ લેવાનાર મુખ્ય પરીક્ષામાં પુછાશે. અભ્યાસક્રમના પુસ્તકની છેલ્લી આવૃત્તિનો જ ઉપયોગ કરવો. મુખ્ય પરીક્ષામાં જવાબવહીમાં વધારાના પાના જોડીને તેમાં લખેલા ઉત્તર માન્ય ગણાશે નહિ.

☞ **અગત્યની જાહેરાત** **તમામ પરીક્ષાર્થીઓ આપણી સંસ્થાની નીચે દર્શાવેલી website - link પરથી જૂનાં વર્ષોનાં પ્રશ્નપત્રો તથા તેના ઉકેલપત્રો નિઃશુલ્ક ડાઉનલોડ કરી શકશે તથા તેની પ્રિન્ટ પણ કાઢી શકશે.**

http://www.swaminarayan.org/satsangexams/pastpapers/index.htm